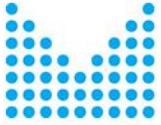

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

DEN MALÝCH OBCÍ

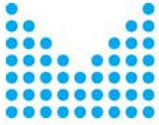
Olomouc 28. března 2023

Praha 4. dubna 2023

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Novela zákonů o územních samosprávných celcích

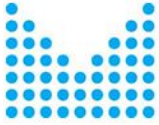
Základní informace

Důvody předložení

- **Praktické aplikační zkušenosti z řešení naléhavých společenských problémů** (covid, tornádo na Moravě, rostoucí inflace)
- Úkol vlády pro MV – zpracovat návrh automatické valorizace odměn členů orgánů ÚSC
- **Obsahově jde o zkušenosti MV i o náměty vzešlé z diskusí se zájmovými sdruženími samospráv (SMO, SMS, Asociace krajů, Sdružení tajemníků) i s jednotlivými představiteli obcí a krajů**

Termíny

- Meziřezortní připomínkové řízení: Ukončeno 3. 3. 2023, dne 20. 3. 2023 proběhlo vypořádání připomínek.
- Termín pro předložení vládě do 31. 3. 2023

Základní informace

Tematické zaměření novely

- **Společenství obcí** jakožto kvalifikovaný dobrovolný svazek obcí pro řešení určitých specifických úkolů
- **Změny v oblasti odměňování** (zejména automatická valorizace)
- **Možnost „operativního“ rozhodování v případě mimořádných situací** (rozhodování starosty, „zrychlené“ svolání zastupitelstva...)
- **Ostatní praktické změny** (zvýšení majetkových limitů pro povinné rozhodnutí zastupitelstva, úpravy vedení obce v době tzv. volebního mezidobí apod.)

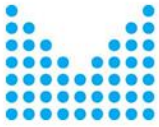
Společenství obcí I.

Charakteristika:

- Specifická forma dobrovolného svazku obcí (nikoli samostatný typ právnické osoby)
- Postavení společenství obcí vzniká po splnění zákonných podmínek (další snímek) zápisem do rejstříku dobrovolných svazků obcí vedeného krajským úřadem

Úkoly společenství obcí:

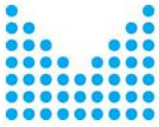
- a) Zajišťování koordinace veřejných služeb na území členských obcí a strategického rozvoje tohoto území. Za tímto účelem vytváří **Strategii rozvoje společenství obcí**
- b) Zajištění zaměstnance, který bude jménem členské obce vykonávat správní činnosti (tzv. **létající úředník**)

Společenství obcí II.

Podmínky vzniku

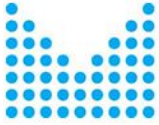
- a) jehož členy je alespoň 15 obcí (*původně navrhováno 20*), nebo
 - b) alespoň tři pětiny všech obcí ze správního obvodu ORP, jestliže se v tomto správním obvodu nachází méně než 30 obcí
- *Po MPŘ byla vypuštěna omezující podmínka, podle níž členské obce musely mít dohromady nejméně 60 % obyvatel správního obvodu ORP k 1. lednu kalendářního roku, v němž byl podán návrh na zápis nabytí postavení společenství obcí do rejstříku společenství obcí.*
 - Obec může být členem pouze jednoho společenství obcí.
 - Ve správním obvodu ORP může vzniknout jen **jedno společenství** obcí; nachází-li se ve správním obvodu ORP více než **40 obcí**, mohou v něm vzniknout **dvě** společenství obcí a *v případě více než 60 obcí mohou vzniknout **tři společenství** (doplněno po MPŘ)*

Společenství obcí III.

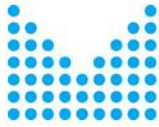
„Létající úředník“

- Zaměstnanec společenství obcí
(musí splnit podmínky úředníka územního samosprávného celku)
- Členská obec může v souladu se stanovami společenství a interními normami (či na základě dohody se společenstvím) **využít tohoto zaměstnance k výkonu svých správních činností** (typicky k plnění úkolů přenesené působnosti, avšak pouze v rozsahu obce I. typu).
- Tyto správní činnosti jsou **vykonávány jménem obce** (nikoli jménem společenství), proto za tento výkon navenek odpovídá obec
- Úkoly ukládá tajemník obecního úřadu (případně starosta)

Změny odměňování I.

- **Automatická valorizace**
 - **Opouští se stávající systém určování odměn v nařízení vlády (=výše odměny závislé na rozhodnutí vlády)**
 - Nově budou odměny vypočítávány dle **stanoveného vzorce**, vycházejícího z průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství a podle velikostní kategorie obcí
- **Dovolená**
 - Nově bude i uvolněnému členu zastupitelstva, který má zaměstnavatele, automaticky uhrazena poměrná část nevyčerpané dovolené za kalendářní rok, ve kterém došlo k ukončení uvolnění pro výkon funkce (dle stávající úpravy musí člen zastupitelstva o proplacení žádat)

Distanční účast na jednání obecních orgánů I.

1. Musí ji *předem* **umožňovat jednací řád** zastupitelstva/rady obce
2. Jednací řád musí stanovit též **podrobnosti pro distanční účast**
 - Důvod: Každá obec si musí sama zvážit, zda si distanční účast „může dovolit“ (zejména s ohledem na technické možnosti)
 - Stanovení technických i jiných podmínek (případy, kdy se distanční účast sama „aktivuje“ - typicky situace jako nouzový stav apod., kdo o užití distanční účasti rozhoduje za běžných okolností atd.)
3. **Záměrně není omezena jen na určité situace typu krizové stavy.** (Záleží na dané obci a jejích individuálních potřebách.)

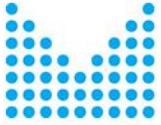
Posílení rozhodovací pravomoci starosty pro řešení "mimořádných situací"

- **Vymezuje se tzv. mimořádná situace**, spočívající v ohrožení života nebo zdraví osob, bezpečnosti, majetku nebo životního prostředí
- **Změny:**
 - Za okolností tzv. „mimořádné situace“ (pokud nastala, bezprostředně hrozí nebo je nutné bezprostředně odvracet její následky) může **starosta vykonávat pravomoci, které jinak náležejí do tzv. zbytkové působnosti rady obce** (§ 102 odst. 3)
 - Bude možné **zrychleně svolat zasedání zastupitelstva** (zveřejnění informace po dobu pouze dvou dnů)
- **Poznámka:**
 - V rámci MPŘ je diskutována úprava – vztažení těchto opatření na krizové situace podle krizové legislativy (bude předmětem diskuse)

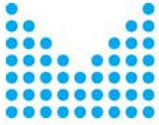
Zvýšení limitů pro vyhrazené rozhodování zastupitelstva obce

- Stávající hranice pro povinné rozhodování zastupitelstva o určitých právních jednáních je nyní 20 000 Kč (§ 85)
- Tato hranice již dnes neodpovídá cenovým (hodnotovým) poměrům z doby přijetí zákona o obcích (mimo jiné souvislost s aktuální vysokou mírou inflace)
- Navrženo navýšení 3,75násobkem (75 000 Kč)
- **V rámci MPŘ dojednáno navýšení 5násobkem (100 000 Kč)**

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

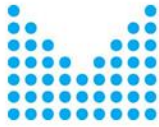
Novela zákonů o územních samosprávných celcích

Novela zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících ÚSC

Aktuální stav:

- Vnitroresortní připomínkové řízení – ukončeno 27. září 2022 (vypořádáno bez rozporů)
- Meziresortní připomínkové řízení – ukončeno 2. února 2023
- **6. 3. 2023 proběhlo vypořádání s rozpory**
- **10. 3. 2023 odeslán připomínkovým místům návrh vypořádání rozporů – v řešení**

Novela zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících ÚSC

Přehled hlavních změn, resp. změny provedené pro MPŘ:

- úprava konceptu vstupního vzdělávání a zvláštní odborné způsobilosti (ZOZ)
- ZOZ pro úředníky obcí I. typu – tzv. průřezová ZOZ – zpracovány teze novely prováděcí vyhlášky č. 512/2002 Sb.
- ZOZ pro „neúředníky“ (uchazeče o práci v územní veřejné správě, volené zástupce ÚSC)
- institut uznání rovnocennosti vzdělání
- systém akreditací – změna
- v pracovněprávní rovině úprava pojmu správní činnosti (úředníka), atd. – změna

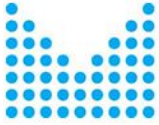

Informace ke zkoušce oprávněných úředních osob podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

- **K 31. 12. 2022** bylo úspěšně přezkoušeno (od r. 2017) 2 129 osob (dle průzkumu prováděného v červenci 2022 bude nutné do konce roku 2023 přezkoušet cca 2543 osob, resp. až 3000 osob – opravné termíny, noví zaměstnanci apod. – aktuálně tak zbývá ještě přezkoušet cca 2305 až 2762 osob(!) – přičemž za celý rok 2022 bylo úspěšně přezkoušeno pouze 404 osob!!!). **(pozn.: za leden/únor 2023 úspěšně přezkoušeno pouze 30/29 osob!)**

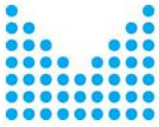
Další kroky MV:

- IVS Praha stanovil termíny zkoušek pro jednotlivé kraje (a upravil elektronický formulář na svých stránkách pro přihlašování ke zkoušce dle stanovených termínů).

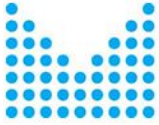
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Aktuální judikatura Ústavního soudu k normotvorbě obcí

Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 1/23 ve věci zákonnosti . obecně závazné vyhlášky města Loket č. 2/2022, o stanovení doby nočního klidu a regulaci hlučných činností

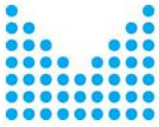
- Město Loket obecně závaznou vyhláškou zkrátilo na území města dobu nočního klidu tím, že její počátek posunulo z 22:00 hodin na 23:00 hodin v době konání akcí Loketského kulturního léta v období od května do září každého roku.
- Zkrácení doby nočního klidu v uvedeném případě stanovilo město Loket fakticky obecně na období pěti měsíců, aniž by bylo vázáno v jednotlivých dnech tohoto období na konání jakékoliv místní slavnosti, společenské události či podobné akce, jak vyžaduje zákonné zmocnění a judikatura Ústavního soudu (viz sp. zn. Pl. ÚS 4/16).

Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 1/23 ve věci zákonnosti . obecně závazné vyhlášky města Loket č. 2/2022, o stanovení doby nočního klidu a regulaci hlučných činností

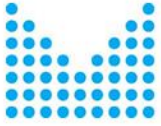
Závěry ÚS

- obec vykročí mimo věcnou působnost vymezenou zákonem, stanoví-li kratší vymezení doby nočního klidu po větší část roku, a tak fakticky nahradí zákonnou úpravu.
- výjimečné případy, kdy se doba nočního klidu stanoví jako kratší, je třeba vymežit konkrétním datem, datovatelným obdobím či událostí, jejíž datum je vzhledem k místním tradicím předvídatelné.

Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 1/23 ve věci zákonnosti . obecně závazné vyhlášky města Loket č. 2/2022, o stanovení doby nočního klidu a regulaci hlučných činností

•Období pěti měsíců v rámci jednoho roku dle Ústavního soudu za výjimku považovat nelze. Tak tomu je navzdory tomu, že město dobu nočního klidu zkrátilo pouze o jednu hodinu. Dle zákona totiž musejí být případy jakéhokoli zkrácení doby nočního klidu pouze výjimečné. Na tom nic dle Ústavního soudu nemění, že ke zkrácení nočního klidu mělo dojít jen v době konání akcí uvedených na internetových stránkách, neboť v souladu se zákonem musí být výjimka stanovena přímo obecně závaznou vyhláškou. Požadavek určitosti a výjimečnosti zkrácení doby nočního klidu tedy musí splňovat již samotná obecně závazná vyhláška.

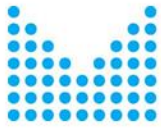
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Poznátky z výkonu kontrol

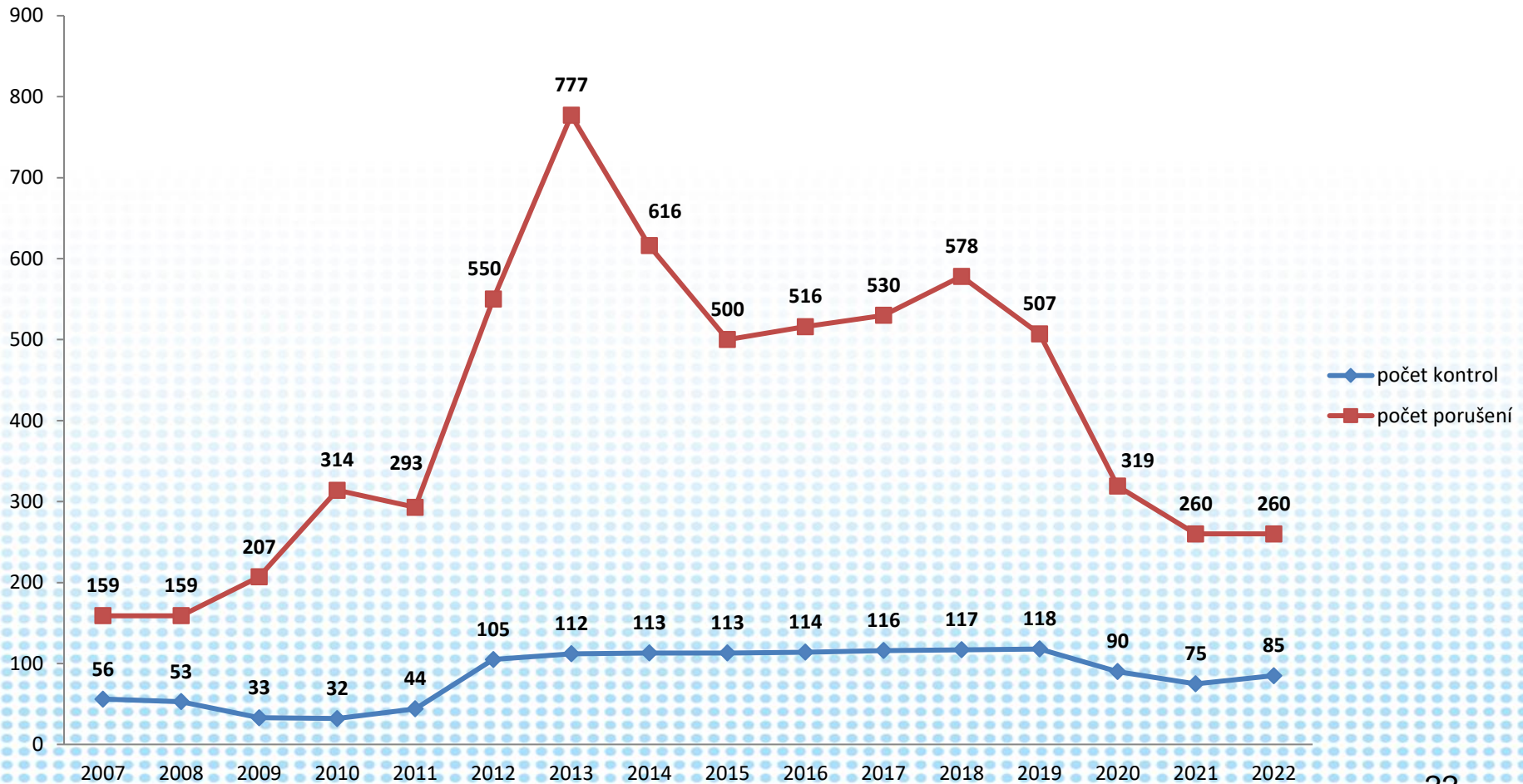
Kontroly samostatné působnosti obcí - statistika

- Od roku 2006 (od 1. 7.) do 30. 11. 2022 provedeno celkem **1 383** kontrol samostatné působnosti obcí.
- Bylo zjištěno celkem **6 551** porušení zákona
- Struktura kontrolovaných obcí (% obcí v kategorii):
 - Obce I. **1**
245 (cca 21% obcí I.)
 - Obce II.
47 (cca 25% obcí II.)
 - Obce III. (z toho 16 statut. měst) **91** (cca 40
% obcí III.)

Srovnání počtu kontrol a porušení zákona za léta 2006 - 2022

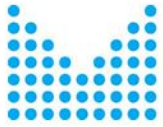
Počet kontrol a celkový počet zjištěných porušení v jednotlivých letech

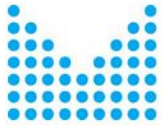
Porušení zákona o obcích se závažnými důsledky (2022)

- **neinformování veřejnosti o konání zasedání zastupitelstva (§ 93 odst. 1 a 3 zákona o obcích)**
- **nezveřejnění záměru dispozice nemovitým majetkem (§ 39 odst. 1 zákona o obcích),**
- **absence nebo vady rozhodnutí příslušného orgánu obce či rozhodnutí nepříslušného orgánu obce (§ 85 zákona o obcích, § 102 odst. 2 a 3 zákona o obcích)**

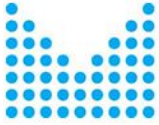
Nejčastější porušení zákona o obcích (2022)

- **doložka o splnění podmínek pro realizaci právního jednání**
(§ 41 odst. 1 zákona o obcích)
- **náležitosti zápisů ze zasedání zastupitelstva**
(§ 95 odst. 1 zákona o obcích)
- **zveřejnění záměru dispozice nemovitým majetkem**
(§ 39 odst. 1 zákona o obcích)
- **periodicita konání zasedání zastupitelstva**
(§ 92 odst. 1 zákona o obcích)

Nejčastější porušení informačního zákona 2022

- **zveřejnění výroční zprávy o činnosti v oblasti poskytování informací za předchozí rok (§ 18 odst. 1 InfZ)**
- **zveřejnění poskytnutých informací způsobem umožňujícím dálkový přístup (§ 5 odst. 3 InfZ)**
- **vyřízení žádosti v zákonné lhůtě (§ 14 odst. 5 InfZ)**
- **Vydání rozhodnutí o odmítnutí žádosti (§ 15 odst. 1 InfZ)**

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Děkuji za pozornost.

Kontakty:

odbordk@mvcz.cz

974 816 411

974 816 429